

ÅRHUS
ANDELSLANDBRUK

Årsmelding 2022
Århus Andelslandbruk

Århus gård og Århus andelslandbruk

Århus gård er eid av Telemark Landbruksselskap som er en paraplyforening for 27 landbruksrelaterte medlemmer. Av disse medlemmene har også noen kontorplass på Århus gård; disse er Tine, 4H Telemark og Norsk Landbruksrådgivning Østafjells. Andelslandbruket på Århus gård var det tredje andelslandbruket til å starte opp i Norge. For nå 12 år siden, i 2011. I andelslandbruket dyrker vi økologisk og er Debio godkjent.

Å VÆRE EN DEL AV ET ANDELSLANDBRUK INNEBÆRER EN REKKE POSITIVE TING FOR DEG OG DINE, OG OGSÅ FOR MILJØ, KLIMA OG LOKALSAMFUNNET DITT.

FERSKERE VARER - Produktene du får kommer rett fra gården og er fulle av næringsstoffer

KORTREIST SESONGMAT - Å spise lokalprodusert og i sesong er bra for miljøet

STØRRE SORTIMENT - Basert på egne behov. Ofte er utvalget større enn i butikken

LÆRERIKT - Mange synes det er gøy og viktig å kunne noe om matproduksjon

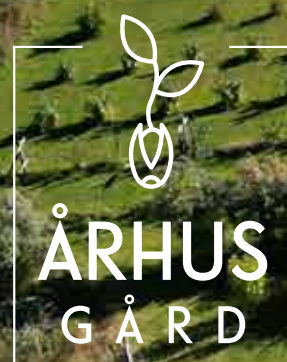
SUNNERE KOSTHOLD - Man får mer grønnsaker i kosten

SOSIALT - Man blir en del av et fellesskap, gjerne i ditt lokalmiljø

NETTVERK AV LIKESINNEDE - Ofte deler andelshaverne verdier og interesser

MATJORD VERNES - Økologisk matproduksjon er bra for jorda og jordlivet, og man støtter småbruksnæringen i Norge

GLEDE - Et positivt tiltak i hverdagen og i en tid med dystre miljøbudskap

Å dyrke økologisk

Den økologiske planteproduksjonen skal bidra til å bevare og forbedre jordens fruktbarhet og forebygge jorderosjon. **Vi dyrker på lag med naturen -ikke imot den.**

Forvaltning av jordens fruktbarhet

I økologisk produksjon skal planter få næring fra naturlige gjødselskilder, som belgvekster, kompost og husdyrmøkk. Jordas fruktbarhet, næringsinnhold og biologiske aktivitet skal først og fremst opprettholdes eller forbedres ved: vekstskifte, nedmolding av husdyrgjødsel fra økologisk husdyrhold og nedmolding av annet organisk materiale fra økologisk produksjon.

Utvelgelse av arter og sorter

Innebærer valg av plantesorter- og arter med sykdomsresistens, og som har god konkurransevne.

Vekstskifte

et hensiktsmessig vekstskifte mellom belgvekster (erter, bønner, kløver), grønnkjødsling eller planter med dypt rotsystem og de næringskrevende vekstene. Det vil si at man veksler mellom hvor en dyrker ulike typer planter på samme jordet fra år til år. Alle planter har ulike næringsbehov, ulike lengde på røtter og henter næring på ulikt vis. Vekstskifte brukes for å unngå å tappe jorda for næring, og skape næringsbalanse i jorda, og for å unngå sykdomspres i jorda fra samme plantefamilier.

Gjenbruk av organisk materiale

Gjennom å kompostere rester av dyrket plantemateriale kan det føres tilbake til jorda som jordforbedring

Flere dyrkningsmetoder

Grønnkjødsling menes dyrking av planter som ikke høstes, og at plantenes masse er selve gjødselen. Plantene nedmoldes og omdannes til jord.

Jordekke - ved å dekke bar jord med plantemateriale som gressklipp eller ved å så en underkultur som jordkløver under en annen kulturvekst, unngår vi naken jord og vi tilfører næring til jorda og mat til jordlivet. I tillegg holder jorda bedre på fuktigheten og ugress hindres i å vokse ettersom lyset ikke slipper til.

Bruk av fiberduk og andre fysiske hindringer på plantene.

Mekanisk bekjempning av ugras, som harving, radrensing, hakking, pløying.

Bruk av termisk behandling flammning, dvs. brenning av ugras.

Biologisk mangfold for eksempel å ha mange ulike planter i åkerkanter eller sette opp fuglekasser for å tiltrekke naturlige fiender til skadegjørere i åkeren.

Samplanting Plantene kan påvirke hverandre via. stoffer som skilles ut av røtter og blader.

Som aminosyrer, forskjellige sukkertyper, enzymer, antibiotika, fitohormoner osv.

Samplanting kan brukes som naturlig skadedyrbekjempelse og for at planter skal trives bedre.

Lettløselig mineralgjødsel (kunstgjødsel) og bruk av kjemiske og syntetiske sprøytemiddel for å bekjempe skadedyr og plantesykdommer er ikke tillatt i økologisk dyrking.

Debio er garantisten for at varer merket med godkjenningsmerke er produsert på en økologisk og bærekraftig måte. Debio forvalter, regulerer og kontrollerer økologisk produksjon og regelverk. Århus Andelslandbruk kontrolleres og sertifiseres av Debio hvert år.

Styret i Århus Andelsgård – 2022

Daglig leder: Tove Hoppestad

Styreleder: Gunn Andresen

Styremedlemmer: Eva Ruth Ulla, Eivind Køhn,

Katrine Dahl Tindberg og Hilde Amy Teie

Representant fra Telemark Landbruksselskap: Ellen Dagsrud

Gartner: Anette Bjørntvedt

Valgkomite: Helga Lilleland og Arne Lundsett

Økonomi andelslandbruket 2022

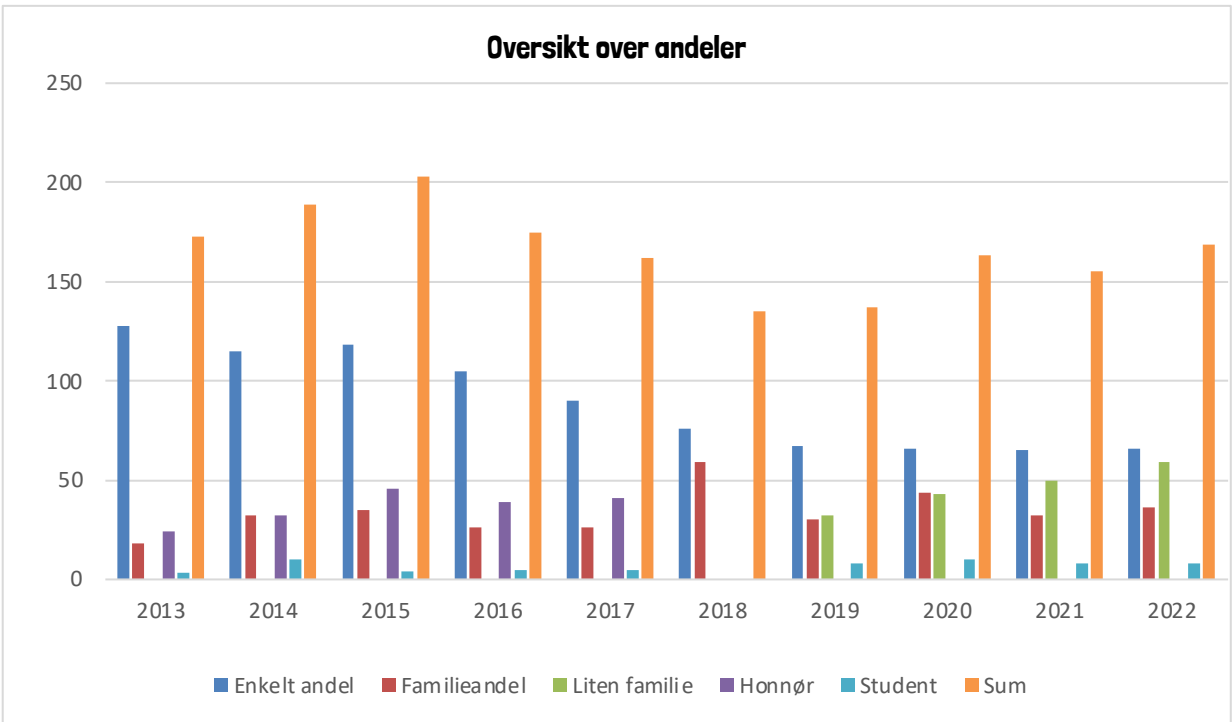
Innbet. Andeler: 502 827 kr.
Andre inntekter: 92 074 kr.
Sum inntekter: 594 901kr.
Lønn: 475 327 kr.
Andre utgifter: 121 742 kr.
Sum utgifter: 597 069 kr.
Overskudd: - 2 168 kr.

I 2022 hadde vi **169 andelshavere**;
fordelt på familieandeler, voksen- og studentandel.

Andelsprisene i 2022

Voksenandel (1 person): kr. 3100,-
Liten familieandel (2 voksne): kr. 4500,-
Familieandel (2 voksne og barn): kr. 4950,-
Studentandel: kr. 2150,-

Andelshavere som deltar på dugnad(6 timer i sesong) får refundert kr. 500,- i november

Liste over grønnsaker, bær og urter på andelsgården i 2022

Åker-grønnsaker

blomkål, bondebønner, borlottibønner, brokkolini, Daikon reddik, dill, fenikkel, gresskar, gulbete, gulrot, grønnkål, grønnkål rosso, hodekål, knutekål rød og grønn, koriander, knollselleri, kålrot, løk; gul og rød, mangold, neper, palmekål, polkabete, poteter; Juno, Solist, Folva og Nansen, purre, reddik, romanesco, rosenkål, rotpersille, ruccula, rødbete, rødkål, salat, savoykål, spinat, spisskål grønn og rød, stangbønner, stangselleri, squash, sukkererter, sylteagurk, vinterreddik

Veksthus-grønnsaker

agurk, aubergine, basilikum, bønner, chili, Jungelagurk, melon, okra, physalis, tomater

Bærfeltene

Aronia, bringebær, grønne og blå druer, hyllebær, rips, solbær, hvite rognebær, tindved, stikkelsbær

Urtefeltet

bergmynte(vill oregano), blomkarse, gressløk, kinesisk gressløk, kamille, koriander, kvann, løpstikke mynte, pipeløk, rosmarin, salvie, sitronmelisse, stemorsblomst, sitron timian, timian Rabarbra og Jordskock

Blomstene i andelsåkeren

amarant, atlasblomst, blodkløver, evighetsblomster, honningurt, lodnesolhatt, mauretansk kattost, middagsblomst, ringblomst, solsikker

Anette med en forvokst reddik på slutten av sesongen.

Om sesongen 2022 fra gartner Anette Bjørntvedt

Sesongen 2022 startet i januar som vanlig, og heldigvis i år uten de større korona utfordringer. Nye valg skulle tas på arter og sorter vi ønsker i åker og tunell på erfaringer fra fjoråret. Vi fortsatte på samme åkerfelt og tunell på 2. året. Har på åkeren vært spesielt oppmerksomme på klumprotsmitte i jorda da vi har mye kålvekster som som vi må skifte vokseplass på for å unngå smitte. Tunellen fortsatte som før med varmekrevende vekster. Tomater og agurk er alltid veldig populært og utfordrende å ha nok til alle andelshaverne. Videre dyrket vi ulike sorter stangbønner og i mindre format chili, okra, aubergine, physalis, melon og basilikum.

I nabotunellen har vi flere kompostbed, gravefrie bed, som er laget og tilrettelagt med planterester fra gården, og med flott innsats av gårdens gode hjelpere. Her er det nå god vekst og varige bed med lite ugress, og det er kjærkomment. Her dyrket vi jordbær, hvitløk, urter, squash og gresskar.

I åkeren ble pløying, gjødsling og harving utført, som årene før av nabobonde og samarbeidspartner, John Lundsett. Det gikk greit, med bedre vårforhold dette året. Med ca 10 tonn blautgjødsel fra hans kuer på våre 10 dekar åker gir det veldig gode vekstvilkår med kraftige og sunne grønnsaker.

I februar/mars startet beskjæringen av bærbuskene våre både espalier og frittstående busker. Bringebærhekken ga bedre avling så det var flere som fikk en smak etter at vi hadde ett hvileår der foråret. Det pga en soppsykdom og dårlige røtter som hindret vannopptak.

Hos svarthyllen ble det høstet inn både blomster og bær. Tindved trærne hadde 4-5 trær som ga sunne og helsebringende bær. Aronia ga også rikelig med vitaminrike bær så det var bare å forsyne seg. Det gjelder å passe på å høste før fuglene, spesielt stær og trost forsyner seg for grådige.

I urtehagen i sin oppgraderte form ble det høstet ulike urter, rabarbra og jordskokk. Prøvde oss på en samplanting av mais, bønner og gresskar, men det ble for store utfordringer med ugress og vanning. Vi la planer for videre tiltak neste år.

I åkeren åpnet høstesesongen med reddikene først ut i mai. Alle kålvekstene ble plantet ut i løpet av mai/juni måned med ca 3 ukers mellomrom mellom hvert hold. Før St. Hans var også direktesåingen unnagjort. Videre utover i sesongen var vi godt i gang med høsting av blant annet den gode knutekålen i junimåned. Blomkål som er populært er avhengig av å høstes i rett tid spesielt i varmt vær. Beter var det veldig god tilgang på denne sesongen, med god spiring. Bønner og sukkererter i ulike varianter er også populært for store og små. Grønnskåltypen og rosenkål ble høstet helt mot juletider og lenger.

Her såes det betor -med såmaskin direkte på friland.

René lærte masse av Anette i sin arbeidsprøvingsperiode

Ungdommen i grønn sommerjobb fikk også prøve seg på litt luking i åkeren.

Potetene ble satt i mai, og i år hadde vi sortene Juno, Solist, Folva og Nansen. Grunnet leveringsproblemer ble det for lite areal og tidligere slutt enn vanlig på opptaket som er en viktig del av åkeren blant de fleste. Løken ble også tidlig ferdighøstet. Den var noe mindre i størrelse og utsatt for tørke på visse partier, men ellers bra avling.

Gulrøtter hadde vi rikelig av og det takket være god spiring og bra ugress renhold, med god hjelp av andelshaverne og skoleungdom i sommerjobb. Litt rotete høsting av gulrøttene som førte til svinn og uorden i feltet. Gulrøttene med sine ulike fasonger og farger er til stor begeistring for mange.

Det ble etter hvert som plantene vokste seg store og sommerdagene ble tørre behov for å sette ut vanningsanlegget igjen. Det ble vannet i tre omganger utover sommeren og det ga resultat. De to nedre feltene 5-6 fikk ikke vanning da vi ikke har utstyr nok til det, men potet og gulrot med dypere røtter klarte seg bra.

Også i år hadde vi to deltagere fra Nav på arbeids trening. René fra apotekerbransjen var hos oss 3 dager i uken 6 timer hver gang. Hun deltok i arbeidet her på gården i flere uker og var til stor hjelp for gartneren. Hun fikk da over den tiden også vært med på og se utviklingen fra frø til ferdig modning som er god læring. Barbro, en godt voksen dame fra Nord med mye arbeidserfaring, jobbet med ulike oppgaver oppe ved husene for det meste. Hun hadde god ordensans og var ryddig. Flere ideer og innspill ble godt mottatt. Blir litt tilrettelegging for de ulike utfordringer deltagerne har. Men erfaringsmessig gjør de så godt de kan.

Besøk og omvisning på gården er viktig for Århus. Skoleklasser, spesialgrupper, barnehager og andre interesserte får omvisning etter avtale. Da er det også spesielt givende for mange å besøke dyra på gården som er kaninene med unger og hønene og hanen vår. Om de kan få dra opp en gulrot eller bli kjent med en annen vekst er det ekstra stas. Rett og slett se hvordan grønnsakene vokser før de kommer i butikken. Fint å se når andelshavere og inviterte har en god opplevelse og stund på gården og i åkeren.

Gulrota blir fantastisk god til slutt!
-bare ugresset blir luka hele sommeren.

Dugnad i urtefeltet - besto av mye ugressluking!

Noen trår til på alle dugnadene :)

I år fikk gartner Anette flamma to ganger etter såing av gulrota. Det vil si at hun gikk med flammeapparat og svidde vekk alt av ugress-spining før gulrota spirte. Etter det var vi flinke til å luke godt i gulrota på flere dugnader. Og resultatet ble bra!

Nybakt kake, med bringebær, solbær og rips fra eget bærfelt, og kaffe er fortjent etter dugnad.

DUGNADER

Ukentlige dugnader ble arrangert fra mai-måned til ca. september og noe etter behov.

Det var veldig bra oppmøte på de første dugnadene på våren.

Vi hadde åpen økologisk gård tidlig i august hvor det var mulig å jobbe dugnad med forberedelser eller salg av grønnsaker under åpningen.

I år var Mersmakfestivalen tilbake til normalen etter pandemien og flere stilte på dugnad i festivalteltet fredag og lørdag.

Dugnadene er veldig viktige for å få unna store arbeidsoppgaver som planting av alle småplantene på våren, få på plass de store fiberdukene over gulrota og ugressluking i sommermånedene.

At vi får god hjelp på arrangementer gjør at vi får til mer og kan tilby mer aktivitet fra Århus gård.

De som har deltatt på dugnad har skrevet seg inn i en dugnadspermen for å dokumentere deltagelse. Ved fullførte 6 timer dugnad fikk andelen tilbakebetalt kr. 500,- i november.

Takk for innsatsen til alle som har bidratt!

Åpen økologisk gård 2022 –og vikingdag

Vanligvis så har vi hatt Åpen økologisk gård sammen med Økouka som er fast sist i september. I år valgte vi å ha disse separat ettersom vi alltid har vært så uheldige med veldig dårlig vær under Økouka. Og det viste seg å være lurt! Vi arrangerte Åpen økologisk gård 10. august sammen med Vikingdag i Jernaldergården. Været var nydelig og det var masse besøk, vi regner med at det var rundt 200 besøkende.

Åpen økologisk gård arrangeres over hele landet hvor målet med prosjektet er å bidra til økt kunnskap og engasjement rundt økologisk og biodynamisk landbruk.

Vi hadde salg av grønnsakposer fra andelslandbruket og blomsterbuketter fra blomsterhagen. Vi solgte også litt tørket urtete og blomsterpynt. Gartner Anette og styreleder Gunn hadde omvisninger i åkeren for interesserte og informerte om andelslandbruk og det å være andelshaver.

Sandrina fra Løvetannakademiet hadde med seg ungdommene i sin Vaffelbrigade og solgte nydelige rødbetevaffler med tyttebærrømme og spiselige blomster. Som drikke hadde de laget en forfriskende ripslimonade med sitronmelisse.

Århus gård har med Jernaldergården i 2022 blitt valg, i tillegg til andre steder i Norge, å være en del av Vikingleden mellom Borre og Skinnarbu. Dette vil si at vi har en unik mulighet for å få flere til å besøke gården vår, oppleve aktiviteter og tilegne seg kunnskap rundt tradisjon og historie på Århus gård.

Hvert år arrangeres det Vikinguka som en del av å være med i vikingleden, og vi valgte å ha denne sammen med åpen økologisk gård. Med oss hadde vi Vestmar vikinglag som viste frem gamle håndverksteknikker til nysgjerrige besøkende. De hadde også noen få ting til salgs som smykker og fine stener, og arrangerte aktiviteter for barn som å skyte med pil og bue.

Vi sto for mat og servering, sammen med kokk Vidar Oterkiil som lagde en nydelig gryte på sorthode sau inspirert av matlaging fra gamle tider sammen med klappebrød stekt på rist over bål og hirsegrøt med eple. Vi stilte også ut planter, ville vekster og urter mye brukt på disse tider.

Gea Norwegica Geopark fortalte om bergarter på Århus og Ellen Dagsrud hadde med seg grupper på gårdsrunde med historiefortelling fra gården. Hos birøkter Kirsten Saggel kunne det smakes og kjøpes årets Århus honning, og stilles spørsmål om bier og honning.

Mersmak i Skien

I 2022, og siste helg i august, var det endelig klart for en Mersmak festival tilbake til normalen igjen etter noen pandemiår, og Århus gård og Århus andelslandbruk deltok med en stor stand. Andelshavere deltok som vanlig på dugnad og rulling på å stå på standen.

Det ble i år solgt et lite utvalg grønnsaker der det kunne velges 5 stk i en pose for 100 kr. I tillegg, og nytt av året, hadde vi laget opp grønnkålchips-kit og mangoldsuppe-kit til salgs. En pose med hovedingrediensene og oppskrift kunne kjøpes, og i tillegg serverte vi folk smaksprøver av grønnkålchipsen og suppa. Vi opplevde at dette var en fin måte å komme i snakk med folk for å kunne fortelle dem mer om andelslandbruket og hvordan det fungerer.

Vi fikk veldig god reklame i år ved å bli intervjuet direkte på Nrk lokalradio, hvor vi fikk masse skryt for fin og fargerik stand med flotte grønnsaker. Tv-Ta lagde et innsalg som ble sendt på nett.

Århus gård stilte ved siden av standen med blomsterbua og salg av spiselige blomster. Denne standen ble lagt merke til og omtalt i en reiseblogg som hyggeligste standen på Mersmak - på Reisekick.no

Lørdag kom Løvetannakademiet med ungdommene i Vaffelbrigaden. De arrangerte vaffelverksted for barn hvor barna kunne steke sine egne grønnsaksvaffler, pynte og smaksette de med urter og spiselige blomster fra urtefeltet og blomsterhagen. Alle urter og blomster var skiltet med forklaringer og smak.

Sommerskole og skolebesøk på gården

Sommeren begynte med sommerskole for barn i 5-7 trinn. Århus gård samarbeider med Skien kommune om å arrangere sommerskolen. I 3 dager fikk barna være med på aktiviteter på gården som handlet om tema fra jord til bord. De fikk grave i jorda etter meitemark og insekter med Tove Hoppestad, og studere jordlivet. Sissel Solberg, pensjonert biologilærer, hadde barna med seg for å se på småsalamander og annet liv i gårdsdammen, og på jakt etter insekter med hov. Sammen med Hilde Amy Teie fikk de lære om frø, lage sine egne pottar av avis-papir og så frø. Vi besøkte Anette i åkeren, høstet med oss urter og grønnsaker, og laget grønnkålchips og te av urter og blomster.

I løpet av sesongen hadde vi også besøk av flere barnehager og barneskoler som ønsket å høste grønnsaker selv fra åkeren, lære hvordan grønnsaker gror og hvor maten vår kommer fra.

Stigeråsen skole besøkte oss med hele tre klasser i fjerde trinn i november. De ønsket å se på bærekraft og matsvinn. Og ble sendt i åkeren for å lete opp rester av det som ikke hadde blitt høstet av andelshaverne - de litt flekkete, krokete eller forvokste grønnsakene. Disse grønnsakene ble skrelt, kuttet og stekt og kokt på bålpanner. En herlig og lærerik dag for barna.

Grønne sommerjobber 2022

Århus gård har et folkehelse partnerskap med Vestfold og Telemark fylkeskommune, hvor vi samarbeider med Løvetannakademiet som også holder til på gården. Sammen ønsker vi at Århus gård skal bli en viktig, trygg og inspirerende møteplass for unge hvor de kan tilegne seg kunnskap om naturmangfold og dyrking. I 2022 kunne vi tilby 7 ungdom sommerjobb i 2 puljer - hvor hver pulje jobbet på gården 3 dager i uken i 2 uker. De fikk gjøre alt fra mye forskjellig vedlikehold på gården til luking og høsting, snekring og gressklipping. Litt tid til å smake på hva vi dyrker ble det også.

En dag i uken hjalp de til i Kverndalen kjøkkenhage nede i Skien sentrum. Der fikk de prøve seg på å så og plante, de fikk ansvar for vanning og oppgraderte kjøkkenhagen med å male plantekasser og steiner som bl.a. plantemerking.

Økouka og høsttakkefest på gården

Økouka er en feiring av norsk, økologisk landbruk og mat og arrangeres hvert år i uke 39, over hele landet. Hvert år er det et tema, og i år var det 'Takk for maten'. Århus gård med andelslandbruket sto for arrangementet sammen med Løvetannakademiet. Vi inviterte inn, åpent for alle med påmelding og forhåndsbetaling, til høsttakkefest i telt i hagen. Menyen ble laget med base i mest mulig lokal mat og ikkereist fra egen åker. Kokk Ingrid Rosø Knutsen fra Løvetannakademiet sto for matlaging sammen med ungdommen i arbeidstrening. Hilde fra andelslandbruket sto for høstpynting, kake og blomster fra blomsterhagen med hjelp av frivillige hender.

Dagen før arrangementet kom vi til nedblåst telt og storm på gården, men været snudde heldigvis og det ble en vakker høstkveld, med fyr på bålpanna og stor hygge i teltet i hagen. Fra Økologisk Norge sentralt dukket Mathilde Prestbakmo Ekeland opp. Hun ble med på festen og kunne fortelle alle litt mer om feiringen av Økouka. Dessuten delte hun bilder fra arrangementet og snakket veldig pent om gården i Økologisk Norge sine sosiale medier.

Meny

Potet, jordskokk- og gresskarsuppe
økologiske grønnsaker og urter fra Århus andelslandbruk

Høstgryte med lam
lam fra Kievar gård i Sauherad
økologiske grønnsaker og urter fra Århus andelslandbruk

øko Bratwurst pølser, sennep og syltet rødlok
pølser og sennep fra Den stolte pølsemakeren av økologisk gris og rødlok fra vår åker

Ovnsbakte rotgrønnsaker
fra andelsgården; rødkål, polkabete, gulbete, gulrotter, budalsneper, kålrot

Pesto på gulrotgress
gulrotgress fra gårdens gulrotter med ost fra St. Pål ost fra rueslåttan ysteri i Hol

Rødbetcarpaccio
Rødbeter fra andelsgården med Leingrøv, kvit geitost av stølsmjølk, fra Prestholt
og spiselige blomster fra Århus gård blomsterhage

Grønnkålchips
laget av grønnkål og palmekål fra andelslandbruket

Urtebrød
mel fra Holli mølle, urter fra gårdens urtefelt

Salviesmør
Røros smør med salvie fra gårdens urtefelt

Eplekake
økologiske aromaepler fra Jan Philip Olsen i Gvarv

Rødbetkake
økologiske rødbeter fra andelsgården, mel fra Holli, Røros meleriprodukter
og spiselige blomster fra Århus gård blomsterhage

Drikke
Økologisk eplemost fra Vestre Borge gård, Aronia saft av bær fra gården,
kaffe fra Farstad & Co og urtete med gårdens urter

Møter for andelshaverne i 2022

Årsmøte hadde vi, med godt oppmøte, på låven i februar. Kåre Høyer, biologilærer ved Skien videregående skole, holdt et gøyalt insektforedrag for oss som inspirerte til å ta godt vare på våre insektvenner. Vi spiste vaffler og det ble servert kake med kandisert kvann.

På høsten hadde vi et høstmøte i Bryggerhuset hvor det ble servert Gulasjsuppe og brød med Gresskarkake til dessert. Vi snakket litt om sesongen og planer for neste år.

Det ble ikke nok gresskar til alle andelene i år - dette ble løst ved at de som veldig gjerne ville ha meldte fra og fikk hente - gresskarene som ble igjen loddet vi ut på høstmøte.

Ferdighøstede grønnsakskasser

Vi prøvde ut en ekstra andel - ferdighøstede grønnsakskasser i august og september som kunne hentes på gården. Vi hadde kun 3 slike andeler, og tilbakemeldingene var at grønnsakene er av veldig bra kvalitet og gode, men at det var for mye i kassene og at innholdet kunne vært mer barnevennlig. Ønskene var blant annet mer tomater og agurk.

Dette blir vanskelig å oppfylle i et andelslandbruk, ettersom vi ikke har så mye av disse typer grønnsaker til alle, fordi de er krevende å dyrke og trenger mye plass og varme i veksttunell.

Høstemeldinger og nyhetsbrev

Høstemeldinger og nyhetsbrev ble sendt ut stort sett hver uke i hele sesongen.

Nyhetsbrev har hatt nyheter og også informasjon om hva som skjer av prosjekter og aktiviteter på Århus gård utenom andelslandbruket. Det skjer veldig mye på gården og vi ønsker å nå ut til fler slik at det blir en større forståelse for hva Århus gård jobber for - som i hovedsak er en grønn inspirerende møteplas hvor en kan tilegne seg kunnskap om naturmangfold, dyrking, tradisjoner og mat -og alt dette på lag med naturen.

I tillegg prøvde vi å inspirere til mer bruk av våre grønnsaker ved å legge med sesongbaserte oppskrifter i nyhetsbrevene. Tilbakemelding på nyhetsbrev har vært veldig gode.

Århus gård blomsterhage

Århus gård og Telemark Landbruksselskap ønsket en markedshagesatsing

- som betyr å dyrke mangfoldig og effektiv på et lite område for direkte salg av produkter.

Århus gård fikk et lite tilskudd til å starte opp og teste ut en markedshage og det ble valgt å satse på snittblomster med vekt på spiselige blomster, ettersom vi har andelslandbruket og grønnsaker der. Gartner Hilde Amy Teie hadde ansvaret for dyrking og salg av blomster. I 2022 ble blomsterhagen lagt under andelslandbruket i budjettet, men blir fra 2023 tatt ut som et eget prosjekt.

Sesongen i blomsterhagen var fra august og til frosten kom. Det ble testet ut bestilling av buketter, noe salg av blomster i butikker i Skien sentrum, salg av buketter i blomsterbu og et par dager med selvplukk helt på slutten av sesongen. Salget av blomsterbuketter i blomsterbua på gården, med selvbetjening og vipps, ble absolutt mest lønnsomt. Utfordring var nok tid til eller nok hender til å høste nok buketter for salg. Blomsterpynt i form av tørkede blomster og blomster som kakepynt ble testet, og tilbakemeldingene er gode.

FNs 17 bærekraftsmål

ÅRHUS GÅRD OG ANDELSLANDBRUK HAR AMBISJONER OM Å BIDRA

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

”Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.”

- FN’s definisjon på bærekraftig utvikling

Århus Gård har ambisjoner om å bidra til å oppfylle FNs bærekraftsmål, vi har valgt å løfte frem noen av målene ettersom disse er spesielt relevante for bynært og urbant landbruk.

Det er her vi kan bidra mest og gjøre den største forskjellen.

- Bekjempe fattigdom og sult
- Fremme god helse
- Utvikle bærekraftige byer og samfunn
- Grønn utdanning og læring om bærekraft
- Pådriver for ansvarlig forbruk og produksjon
- Begrense utslipp av klimagasser
- Bremse tapet av biologisk mangfold
- Skape arenaer for samarbeid om å nå målene

Åker– og høsteregler Århus Andelslandbruk

Hva og hvor mye du som andelshaver kan høste til enhver tid avhenger av sesong og klima. I starten av sesongen, som er i mai-juni, vil det være litt mindre til hver. Sensommer og høst gir som regel gode avlinger og det vil være mer å høste for alle. Som andelshaver kan du følge den norske sesongen tett på, og lære deg å bruke det som til enhver tid er i sesong i matlagingen.

Høstemelding, med hva som er klart til å høste, hvordan høste og hvor mye av hva, sendes jevnlig ut til andelshavere på epost. Høstemeldingen printes også ut og henges på plakatveggen i åkeren sammen med kart over åkeren.

Hvordan høste?

Grønnsakene blir merket med skilt i åkeren; grønt skilt betyr at du kan høste og rødt skilt betyr at du må vente. Alle vekster har også et informasjonskilt som beskriver planten, hvordan du høster den riktig, hva du kan bruke den til og hvordan oppbevare den. Les skiltet om du er usikker eller spør gartneren.

Når kan du høste?

Du kan høste når det passer deg. Hils på de du møter i åkeren:) Og det er lov å hjelpe andre!

Hvor mye kan jeg høste til min andel?

Les høstemeldingen nøye.

En enkeltandel tilsvarer grønnsaker en person spiser pr. uke.

En familieandel tilsvarer forbruket til de som bor hjemme i familien (ikke slekt, venner eller fraflyttede).

I åkeren

Vær forsiktig med plantene. Spør om hjelp og les på skiltene.

Ikke tråkk på bedene til plantene - gå i gangene mellom radene med planter.

Les høstemeldingen nøye. Er du i tvil spør gartner Anette eller andre i åkeren.

Planterester etter innhøsting legges i komposthauger -se etter merkede kompostplasser i åkeren.

Husk å ta med kurver/poser/esker til å høste i, og gjerne egen kniv eller saks.

Greip til poteter og andre rotgrønnsaker står i åkeren, eller du kan låne i den lille låven.

Husk alltid å sette tilbake utstyr du har brukt.

Barn er alltid velkommen i åkeren.

Hunder kan være med til gården, men ikke ned i åkeren.

God høsting!

ÅRHUS
ANDELSLANDBRUK